

ליל שבת קודש פרשת חיי שרה ה'תשס"ו

בליל שבת קודש בסעודה ראשונה דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' פ"ד המדבר ממדת החסד ומאריכות ימים, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר (מוהרא"ש נ"י חזר בקיצור על תמצית דברי רביז"ל בתורה זו), איתא בגמרא (מנילה כח): ששאלו את התנא רבי נחוניא בן הקנה, כמה הארכת ימים, היינו באיזה מדה מן המדות נכנסת להטוב הגנוז שבכל יום, והארכת הימים שלך להיות גדולים, והשיב לו, ותרן הייתי בממונא, שזו היא מדת אברהם אבינו, והיא תרעא דאיתקרי אהבה, והוא סטרא דימינא, ואיתא בתקוני זוהר (תיקון ע דף ק"ח) 'מסטרא דימינא מוחא חוורא ככספא', היינו שכל המקטרגים וכל הנחשים ועקרבים, היינו המחשבות זרות שמבלבלין מחשבתיה, נעשין חוורא ככספא, ולכך נאמר באברהם (בראשית כ"ד): "ואברהם זקן בא בימים", היינו שהיו כל הימים שלו שלמים וגדולים, כי מסטרא דימינא מוחא חוורא ככספא, ומן הקטגור נעשה סגור, והיה יכול לבוא בכל יום אל הטוב הגנוז השייך לו, עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה רביז"ל מגלה לנו כאן, את עוצם מעלת וחשיבות כל יום ויום, ואיך יכולים לזכות לראות את האור הגנוז המתגלה בכל יום ויום, כי מבואר בזוהר הקדוש (נשא קב"ג.) שאין יום שאין בו טוב, היינו שאין יום שלא יתגלה בו האור הגנוז, שעל האור הזה נאמר (בראשית א') וירא אלקים את האור כי "טוב", ואמרו חכמינו הקדושים (מוכא שם בפירש"י) שראה הקדוש ברוך הוא שאין האור כדאי שישתמש בה רשעים, וגנוז לצדיקים לעתיד לבא, היינו לצדיקים שעתידיים לבא בכל דור ודור, כי בכל דור ודור יש צדיקים אמיתיים שזוכים להתגלות האור הגנוז, והם מתענגים על נועם זיוו השכינה, על עוצם עריבות זיוו חיות אלקותו יתברך המתגלה בכל יום ויום, ומגלה לנו רביז"ל כאן, שאור הזה שייך לכל אחד ואחד מישראל, כי כל אחד מישראל יש בו נקודת הצדיק, וכמו שכתוב (ישעיה ס') ועמך כולם צדיקים, ולכן בוודאי אפשר לכל אחד מישראל להגיע לאור הזה, רק האור הזה בא בכל יום ויום מסובב עם נחשים ועקרבים, שהם מונעים ומעכבים את מי שאינו ראוי להגיע אל האור, והנחשים ועקרבים הם המחשבות זרות ובלבולים שנכנסים במוח האדם, ומסתירים ממנו אלקותו יתברך, כי במקום לחשוב מאמתת

מציאותו יתברך, ולמצוא אלקותו יתברך בכל פרט ופרט של הבריאה, במקום זה הנחשים ועקרבים נכנסים במוח האדם, ומבלבלים אותו עם כל מיני דמיונות ומחשבות זרות, ועל ידי זה אין הזמן של היום מספיק להגיע אל האור הגנוז המאיר בתוכו, כי היום חולף ועובר עם בלבולים רבים ודמיונות שונות, עד שכבר חלף ועבר היום ולא נשאר ממנה כלום, אבל כשמתגבר האדם בכל כוחותיו, לקפוץ ולדלג על המחשבות זרות ובלבולים, והוא מוסר נפשו לספר ולשיח כל לבו לפני השם יתברך בתמימות ופשיטות גמור, אזי הנחשים ועקרבים בורחים מלפניו, והוא זוכה להגיע אל האור הגנוז המאיר ביום ההוא.

והנה מגלה לנו רביז"ל, שעיקר העצה ללבן ולזכך המוח מן המחשבות זרות והבלבולים, הוא על ידי מדת אברהם אבינו, שהוא מדת האהבה והחסד, כי מסטרא דימינא מוחא חוורא ככספא (תיקונים תיקון ע'), פירוש, מצד ימין, שהוא מדת החסד, שם המוח לבן ומזוכך ככסף טהור, וכן אומר רביז"ל בספר המדות (אות הרהורים סי' ה') מי שיש לו מחשבות רעות, ידין את כל בני אדם לכף זכות תמיד, כי כשאדם מרגיל את עצמו לעשות צדקה וחסד עם כל הבריות, וכל כיסופו ורצונו לראות טוב אצל כל אחד מישראל, והוא דן כל אחד ואחד לכף זכות תמיד, על ידי זה מתלבן ומזדכך מוחו מאד, עד שאין הנחשים ועקרבים יכולים לשלוט בו כלל, כי על ידי שמרגיל את עצמו לראות רק הטוב והאור שבכל דבר, ועוצם את עיניו מלראות רע, על ידי זה מוחו נעשה באמת כולו אור, עד שאורו של הקדוש ברוך הוא מאיר אצלו תמיד, שהוא סוד אור הגנוז המתגלה בכל יום ויום.

וזהו סוד דברי התנא שענה לתלמידיו, כששאלו אותו "במה הארכת ימים", ואמר להם "וותרן הייתי בממוני", כי הם שאלו אותו על ענין הנ"ל, איך זוכין להגיע לאריכות ימים באמת, היינו שיהיה כל יום ויום ארוך ומשוך אצלו בהתגלות אלקותו יתברך, שהוא אור הגנוז הנ"ל, כי כשזוכין להתגלות האור, אזי היום מלא וגדוש עם נועם עריבות זיוו שכנית עוזו יתברך, שזהו אריכות ימים באמת, מה שאין כן, אם אין זוכין לזה, אזי כל יום קצרה ויבשה מאד, בבחינת (איוני"ד) קצר ימים ושבע רוגז, ולכן שאלו אותו, מהו עיקר המדה שמביא את האדם לידי אריכות ימים קדושים כאלו, וענה להם "וותרן הייתי בממוני", היינו שקנה לעצמו מדת הוותרנות, שהוא מדת האהבה והחסד, שעושה חסד עם כל הבריות, ומוותר לכל אחד ואחד, ואינו מקפיד עליהם כלל, ועל ידי זה נתלבן ונזדכך המוח עד שרואה רק אור וטוב בכל מקום שמסתכל, וזה מה שמביא אותו לאריכות ימים באמת.

והנה מי שזוכה למדה יקרה זאת, שבכל מקום שמסתכל רואה רק את הטוב ואת האור שבכל דבר, אזי אצלו מתייחד כל הבריאה באחדות אחד, ובין מחומריות וגשמיות הבריאה, ובין מדברים דקים ורוחניים, מכל דבר הוא רואה רק אמתת מציאותו יתברך, ואין חילוק אצלו בין שמים לארץ כלל, כי כל מה שיש בשמים ובארץ, הכל מאיר אצלו באורו יתברך האין סוף, ומכל דבר הוא עובד את השם יתברך, ובין כשהוא אוכל ושותה ועושה צרכיו הגשמיים, ובין כשהוא לומד ומתפלל ומקיים מצוותיו יתברך, האור הגנוז מאיר אצלו בקביעות, והוא מתענג על נועם זיוו השכינה, ולכן הצדיק נקרא בשם "כל", וכמו שכתוב (קהלת י"ב) כי זה "כל" האדם, וכן כתיב (דברי הימים א' כ"ט) כי "כל" בשמים ובארץ, כי הוא מאחד כל מה שיש בשמים ובארץ באחדות אחד, וכמו שכתוב שם בתרגום "דאחיד בשמיא ובארעא", כי הוא רואה האור והטוב שבכל פרט ופרט, ובין כשהוא למעלה ועוסק בעסקי שמים, ובין כשהוא למטה ועוסק בעסקי הארץ, הכל שווה אצלו, כי רואה רק אלקותו יתברך מכל דבר, וזהו עיקר שלימות הצדיק שיכול להיות למעלה ולמטה בבת אחת, והוא מקשר עליונים ותחתונים ביחד (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' ס' ס"ה), ולכן אשרי מי שזוכה להיות מקורב לצדיק כזה, כי על ידי התקרבותו אליו גם עלו יהיה נמשך מאורו הגדול, ויזכה לטעום טעם אור הגנוז, ולהתענג בנועם ה' ולבקר בהיכלו, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה כתיב (בראשית כ"ד) ואברהם זקן בא בימים, והוי"ה ברך את אברהם בכל, ויש להבין מהו קשר תחילת הפסוק לסופו, שמחמת שאברהם היה זקן ובא בימים, לכן ברך אותו בכל, מה השייכות זה לזה? אבל על פי דברי רביז"ל הנ"ל מובן הענין מאד, כי מדת "בא בימים" הוא ענין אריכות ימים הנ"ל, שזוכה להאריך כל יום ויום עם התגלות אור הגנוז, ודייקא אברהם אבינו זכה לזה ביותר, כי הוא היה עמוד האהבה והחסד, ועשה צדקה וחסד עם כל הבריות, וגילה לכולם אמתת מציאותו יתברך, ולכן זכה לתיקוני עתיק, היינו לבחינת "זקן" דקדושה, ולהאריך ימיו בתוספות קדושה וטהרה בכל פעם (ליקוטי מוהר"ן חלק א' ס' ס'), כי כשהולך במדת האהבה ומדת הוותרנות, אזי כל הנחשים ועקרבים מתבטלים מלפניו, וימיו מאירים באור גדול מאד, ואורו יתברך, הנקרא "עתיק יומין", מתגלה לפניו, וזהו ואברהם זקן בא בימים, היינו שאברהם זכה במדת אהבה שלו להיות "זקן" דקדושה, ושיתגלה אצלו תיקוני עתיק הנ"ל, וזהו "בא בימים", היינו באריכות כל יום ויום עם התגלות אור הגנוז, ועל ידי זה "והוי"ה ברך את אברהם בכל", היינו אברהם אבינו נתברך במדת "כל" בשמים ובארץ, שהוא מדת הצדיק יסוד עולם, כי במדת

טובו וחסדו היה מקשר שמים וארץ, רוחניות וגשמיות, ביחד, והיה רואה את האור ואת האלקות שיש בכל פרט ופרט, והשם יתברך יזכינו לקנות בעצמינו מדת הטוב והחסד, ולהיות וותרנים בכל דבר, עדי נזכה להתגלות אור הגנוז בכל יום ויום מימי חיינו, ולהתענג על נועם זיוו השכינה מעתה ועד עולם אמן ואמן.

בוקר שבת קודש פרשת חיי שרה ה'תשס"ו

בשבת קודש בבוקר, בעת קידושא רבא, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד בסיפורי מעשיות של רביז"ל במעשה מבערגיר ועני מעשה י' דף רכ"ח, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל ממשיך לספר, וילך ויסע תיכף המלך הראשון הנ"ל ובא לשם, למקום בת הקיסר הנ"ל, ועשה לו שיר, ונעץ בתוך השיר על פי החכמה זו כל אותן המקומות, דהינו השבעה עדים הנ"ל, אך על פי השיר נודמן לו, שלא סדרם בסדר את המקומות הנ"ל, כי כן הגיע לו על פי חכמת השיר, ובא לשם על המקום הנ"ל, והגיד השיר, כשמע בת הקיסר המקומות הנ"ל, נפלא בעיניה, ונראה לה שמוכרח שזהו בן גילה, רק היה קשה בעיניה על שלא סדרם בסדר, אך אף על פי כן חשבה בדעתה, אולי מחמת חכמת משקל השיר בא לו זה הסדר, ונסכם בלבה, שזה הוא, וכתבה לו, שהיא משודכת לו, ונעשה שמחה ורעש, שנמצא לה בן גילה, והכינו על החתונה, כי הצדיקים שהיו במשך הדורות, חיברו שירים פיוטים רבים לכבוד השכינה, כמו רבי אליעזר הקליר ועוד, והלבישו בתוך השירים והפיוטים סודות גדולות ונעלמות, ונכנסו הפיוטים בתוך הסידורים והמחזורים לחגים ומקראי קודש, ונשמות ישראל, שהם חלקי השכינה הקדושה, נתעוררו מאד על ידם, אבל גם זה לעומת זה, היו בעל שיר ופייטנים של שקר, שפירסמו עצמם כמנהיגי ישראל, והטעו אחריהם המון נפשות, עד שחשבו אותם למשיחי ה', ורק לבסוף נתגלה קלונם ברבים, איך שהיו שקרנים וצבועים, אבל עד אז הטעו אחריהם הרבה נפשות מישראל, שהם חלקי השכינה, ונדמה להם כאילו החתן והגואל האמיתי שלהם בא, וסבלו מזה מה שסבלו.

בתוך כך בא השני והיה רץ גם כן לשם, ואמרו לו, שכבר היא משודכת, ולא השגיח על זה ואמר שאף על פי כן יש לו דבר שיגיד לה שבודאי יפעל, ובא והגיד שירו וסדר כל המקומות הנ"ל כסדר, וגם נתן עוד סימן יותר, ושאלה אותו, מאין יודע הראשון, ולהגיד האמת לא טוב לפניו, ואמר שאינו יודע, ונפלא בעיניה מאד, ועמדה משתומם, כי גם הראשון ספר המקומות ומאין יתוודע לאדם סימנים הללו? אך אף על פי כן נראה בעיניה, שזה השני הוא בן גילה, מאחר שראתה בו, שספר כסדר וכו', כנ"ל, והראשון, אפשר על פי חכמת השיר בא לו זאת, שהזכיר אלו המקומות, אך נשארה עומדת, כי במשך הדורות היה כמה וכמה משיחי שקר, וכל פעם באו ונתנו סימנים גדולים ומובהקים עד שהטעו המון אנשים אחריהם, וכיסו והלבישו את השקר שלהם בכמה מיני כיסויים ולבושים עד שהיה קשה להבחין שקרם כלל, וכן כאן, הלא ידע המלך הסוד של השיר, רק על ידי החתן האמיתי של הבת מלך, אבל "להגיד האמת לא טוב לפניו", כי לא יקבל את הכבוד שהוא מבקש, ולכן אמר "שאינו יודע", שזה שקר, ותיכף ומיד שאדם נוטה מן האמת, הוא רחוק מהקדוש ברוך הוא, כי הוא יתברך עצם האמת, וכמו שכתוב (ירמיה י') וה' אלקים אמת, ומי שרוצה להגיע אל השגות אלקותו יתברך, צריך לשמור מלהגיד שקר אפילו בטעות (ספר המדות אות אמת סי' א').

והבחור הנ"ל, כששלחו השני, חרה לו גם כן, והלך אל השלישי וספר לו גם כן כנ"ל, ומסר לו עוד יותר סימנים מובהקים ביותר, ולפני השלישי ספר כל לבו, באשר שהיה לו כתב, שהיה מצויר בו המקומות כנ"ל, בכך יצייר לעצמו גם כן על נייר כל אותן המקומות ויביא אליה, כי החתן האמיתי של הבת מלך, שהוא הצדיק האמת, אינו מתויאש כלל להגיד לאחרים את סוד הצלחת עבודתו, ולגלות להם איך יוכלו לקחת את השכינה הקדושה, ומוסר להם בכתב ובעל פה, כל מיני לימודים נפלאים איך לקחתה, כי אדרבה, כל כיסופו ורצונו לראות את הטוב אצל כל אחד ואחד מישראל, ואף על פי שיש לו אכזבות רבות, כי למי שהוא מגלה את הסוד, אחר כך משלם לו רעה תחת טובה, ומשלח אותו למרחוק מאתיים פרסאות, אבל הוא אינו מסתכל על זה כלל, רק ממשיך לגלות לאחרים, פן ואולי יזכה למצוא מי שיקבל לימודו באמת, ויכיר לו טובה, ויזכה לקחת את הבת מלך באמת.

והשלישי נתיישב גם כן כנ"ל, שאין טוב לפניו, שיביא אותה לכאן, וזה הבחור יהיה כאן, ושלח גם כן את הבחור עוד למרחוק יותר מאתיים פרסאות, כי

צריכין הרבה רחמי שמים, שיזכה לקבל טובה מצדיק, ולהכיר לו טובה באמת, ועל פי רוב אדם עושה חשבון לעצמו, הרי קבלתי את דברי הצדיק, ואני יודע את סוד הצלחתו, אם כן אני כבר יכול לקחת הכבוד לעצמי, ולמה לי להזכיר את הצדיק בכלל, ובזה עובר על דברי חכמינו הקדושים שאמרו (אבות פרק ו') כל האומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם, כי אם קבלת לימודים אמיתיים מאיזה צדיק, למה לא תגלה אותו, למען יוכלו אחרים גם כן לקבל ממנו, ולפעמים היצר הרע מסית האדם כל כך, עד שלא די שאינו מכיר טובה להצדיק, אלא גם בועט בו, וזורק אותו מאתיים פרסאות, ומשמיץ את שמו בראש כל חוצות רחמנא ליצלן, וזה עוון פלילי שאין כמוהו, כי איך תזרוק אבן בתוך הבאר ששתית ממנו, אבל כח היצר הרע חזק מאד, וצריכים רחמי שמים מרובים לינצל ממנו, ולהכיר טובה למי שעשה לו טובה.

וזה המלך השלישי ריץ גם כן לשם (דהיינו לקח את היפת תאר) ובא לשם, והגידו לו, שכבר יש כאן שני הנ"ל, והשיב: אף על פי כן, כי יש לו דבר, שבוודאי יפעל, והעולם לא היו יודעים כלל מפני מה היא נתרצה לאלו יותר מאחרים, ובא גם השלישי והגיד שירו כסימנים מובהקים יותר, והראה הכתב עם ציור המקומות ונבהלה מאד, אך לא יכלה לעשות דבר מחמת שגם הראשון נראה שזהו ואחר כך השני, על כן אמרה, שלא תאמין, עד שיביאו לה כתב ידה בעצמו, כי נשמות ישראל סבלו הרבה במשך הדורות, מכל מיני משיחי שקר, והיה קשה מאד להבחין מי הוא האמיתי ומי הוא השקרן, והדרך יחידי להבחין הוא על ידי הכתב יד של השכינה הקדושה בעצמה, שהיא כתב התורה הקדושה בדרך לימוד לשמה, כי רק מי שלומד תורתו לשמה, לשם אל עולם, ולהקים שכינתא מעפרא, יכול להיות צדיק אמיתי שיגאול נפשות ישראל מגלותם, מה שאין כן הלומד על מנת להתייחר ולקנטר, ומבקש כבוד וגדולה לעצמו, בוודאי אין לו שום שייכות לגאולת ישראל, והשם יתברך יזכינו להיות מקורבים לצדיקים אמיתיים, ולהכיר להם טובה כל ימי חיינו, עדי נזכה לראות בגאולתן וישועתן של ישראל, ולהתגלות שכינת עוזו יתברך בכל העולם כולו במהרה בימינו אמן ואמן.

סעודה שלישית פרשת חיי שרה ה'תשס"ו

בסעודה שלישית, סעודת רעווא דרעוויץ, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ס"ב המדבר מקדושת האכילה, וממעלת ההתחדשות בעבודת ה', ובפרט בהתקרבות אל הצדיק, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר (מוהרא"ש נ"י חזר בקיצור על כמה נקודות שבתורה זו של רביז"ל), דע, שעל ידי אכילתם של ישראל, נעשה יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה אפין באפין וכו', רק האכילה צריך להיות מאכל אחר שנתברר, ואין בו שום תערובות, כי מאכל שיש בו תערובות, על ידי מאכל כזה, יוכל האדם לחטא, והבירור של המאכלים, הוא על ידי אמונה וכו', ולהשלים את האמונה, צריך מתחלה להעלות ניצוצי אותיות הדיבור, ולהעלות ניצוצי הדבור, צריך לתענית, והאמונה מתחדשת אצל האדם בכל בוקר, בחינת (איכה ג): "חדשים לבקרים רבה אמונתך" וכו', וכשהאמונה כל כך בשלמות, אזי אכילתו היא יקרה מאד, כי נתייחד קודשא בריך הוא ושכינתיה, ועיקר כל הדברים הן התחלה, כי 'כל התחלות קשות', מחמת שיוצא מהפך להפך, אבל אחר התחלה, הוא נכנס מעט בהרגל, ואינו קשה עליו כל כך, ועל כן בכל פעם ופעם שנוסע להצדיק, צריך שיראה שיבוא בכל פעם מחדש, לא כמו שכבר היה אצל הצדיק, ועכשיו הוא בא פעם שנית, רק כמו שלא היה מעולם אצל הצדיק, ויהיה אצלו כמו שבא עכשיו מחדש פעם ראשון. כי עיקר הוא ההתחלה, כי כל התחלות קשות כנ"ל, נמצא שעיקר כח העבודה של כל הימים אינו אלא ההתחלה, וכפי הכח וההתלהבות של ההתחלה, כן הולך ומתנהג בעבודתו, על כן צריך להתחיל בכל פעם מחדש, כי פן ואולי לא היתה התחלתו כראוי, ואם כן גם כל עבודתו אינה בשלימות כראוי, כי הכל מתנהג כפי ההתחלה, על כן צריך להתחיל בכל פעם מחדש, ולבוא להצדיק מחדש, בכח ההתלהבות גדול, והתגברות חדש לעבודת השם יתברך, כדי שתהיה עבודתו כראוי כפי כח ההתחלה כנ"ל, וכן בכל פעם ופעם צריך לחשש חששא זו, פן לא התחיל עדין כראוי, וצריך להתחיל ולבוא להצדיק בכל פעם מחדש, עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה קדושת אכילת ישראל גדול וגבוה מאד, ועל ידה נעשה יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, כי הקדוש ברוך הוא ברא את כל העולם הגשמי והחומרי הזה, בכדי שיבואו נשמות ישראל ויעלו ויקשרו את הבריאה לשורשה, דהיינו שיעלו את כל ניצוצי הקדושה שיש בתוך כל חלקי הבריאה, ויחזרו וידבקו אותם בהשם יתברך, ודבר זה נעשה ביותר על ידי האכילה, כי כשבר ישראל אוכל, הרי כלול באכילתו כל מיני ניצוצות מהדומם, ומהצומח, ומהחי, וכשהם באים לתוך המדבר, שהוא בר ישראל, ועוזרים לו לעבוד את השם יתברך, הרי כולם מקבלים תיקון ועלייה, וחוזרין ועולין לשורש העליון, ונעשה יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, כי השכינה היא שורש נשמות ישראל הקדושים, ששוכן בקרבם חלק אלוק ממעל, והניצוצי קדושה שיש בתוך נשמות הבריאה, הם גם כן חלקי השכינה, והם מחכים על אכילת ישראל לקבל תיקון ועלייה על ידו, וכמו שפירש הבעל שם טוב הקדוש זי"ע את הפסוק (תהלים ק"ז) רעבים גם צמאים נפשם בהם תתעטף, שמה שאדם פתאום נעשה רעב וצמא באיזה מקום, והוא מוכרח לאכול ולשתות שם, זהו מחמת ש"נפשם בהם תתעטף", שהניצוצי קדושה השייכים לשורש נשמתו, עטופים שם באותו מאכל או שתיה, ומחכים על תיקון, וכשבר ישראל אוכל באמונה ובקדושה כראוי, אזי כולם עולין וחוזרין לשורשן, ונעשה יחוד גדול בכל העולמות.

אבל העיקר שיהיה מאכל אחר שנתברר מכל סוג של תערובות, היינו שלא יהיה בה שום פיקפוק של איסור חם ושלום, כי על ידי מאכל של איסור, יכול האדם לחטוא רחמנא ליצלן, כי בירורי ניצוצי הקדושה, שייכים רק במאכלים שמותר לנו לאכול, אבל במה שאסור לנו לאכול, אין ניצוצי קדושה להעלות, אדרבה שורה שם הסטרא אחרא, ויכולים להחטיא את האדם חם ושלום, וכמו כן צריך לדקדק שיהיה אכילתו באמונה ובדביקות כראוי, היינו שיזהר בכל הלכות סעודה, כמו מצות נטילת ידים, וברכת המוציא, וברכת המזון, כי אז על ידי כל מצוה ומצוה, הוא מעלה את הניצוצות שיש בתוך המאכלים, וכולם מקבלי תיקון, מה שאין כן המזלזל בהלכות סעודה, כגון המזלזל בנטילת ידים, הרי הוא נעקר מן העולם רחמנא ליצלן (סוטה ד:), וכן הנהנה מן העולם הזה בלא ברכה כאילו גזול להקדוש ברוך הוא וכנסת ישראל (ברכות ל"ה:), וכן מי שאינו נזהר בברכת המזון, הרי ביטל מצות עשה מדאורייתא, ולכן כשנזהר מאד בכשרות המאכלים, וכן נזהר מאד בכל מצוות הקשורות באכילה, הרי גורם יחוד גדול בשמים, ונעשה יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה על ידו.

והנה מבואר כאן בדברי רביז"ל, שעיקר בירור האמונה נעשה על ידי שמתקנים ומבררים ניצוצי אותיות הדיבור, היינו שמשתמשים עם הדיבור לדבר אל השם יתברך, כי כל מה שאדם מרבה לדבר אל השם יתברך, נקבע בו האמונה הקדושה, וכמו שכתוב (תהלים קט"ז) האמנתי כי אדבר, וכן (שם פ"ט) אודיע אמונתך בפי, כי הדיבורים קובעים בנפשו את אור האמונה, עד שמרגיש אמתת מציאותו בכל נימי נפשו, ועיקר האמונה היא שיהיה חדשה אצל האדם בכל עת, בבחינת (איכה ג') חדשים לבקרים רבה אמונתך, שלא יסתפק עצמו במה שזכה אתמול לאמונה, רק יהיה האמונה הקדושה חדשה אצלו בכל יום, ואז האמונה מאיר אצלו באור גדול מאד, וכמאמר החכם "אין חוזק כתחילת החסידות", וכן בענין ההתקרבות אל הצדיק צריך שיהיה חדשה אצלו בכל פעם, ובכל פעם שבא אצלו יהיה כמו פעם ראשונה, כי הצדיק הוא המלמד אדם את דרכי האמונה הקדושה, ובלי הצדיק אי אפשר להגיע אל אמונה ברורה בהשם יתברך, וכמו שכתוב (שמות י"ד) ויאמינו בה' במשה עבדו, שדייקא על ידי שהאמינו במשה הגיעו לאמונה בה' (מכילתא שם), ולכן כשאדם זוכה להתקרבות אמיתי אל הצדיק, וההתקרבות אצלו בכל יום מחדש, על ידי זה זוכה לביור נפלא של האמונה הקדושה, ואז אכילתו בבהירות גדול מאד, ונעשה על ידו יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה אפין באפין, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה כתיב אצל אליעזר עבד אברהם (בראשית כ"ד) ויושם לפניו לאכול ויאמר לא אוכל עד אם דברתי דברי, ויאמר דבר, ויאמר, עבד אברהם אנכי, ויש להבין, מה היה המשא ומתן בין אליעזר לבין בתואל ולבן, אם יאכל מקודם או ידבר מקודם, ולמה כשהתחיל לדבר, הקדים לומר "עבד אברהם אנכי"? והנה על פי דברי רביז"ל הנ"ל מובן הענין מאד, כי אליעזר עבד אברהם בא לבית בתואל ולבן הארמי כדי לקחת רבקה לבן אדוניו, שהוא ענין העלאת ניצוצי הקדושה מבין הקליפות, ולהעלותן לשרשם, והנה ידע אליעזר שבוודאי צריך ליזהר שם מאד בכל הלכות סעודה, ולהישמר שלא יכשילו אותו במאכלות אסורות, שזהו "ויושם לפניו לאכול ויאמר לא אוכל עד אם דברתי דברי", היינו שאמר להם בפה מלא, שאני בא מביתו של אברהם, ואני לא יכול לאכול בלי ברכת גמילת ידים ובלי ברכת המוציא, וגם אינני אוכל דבר איסור חס ושלום, ובאלו הדיבורים הציל את עצמו ממיתה, וכמובא שם בבעל הטורים, כתיב "ויישם", כלומר "ויסם", מלמד שנתנו סם המוות בקערה שלו, ומיהרו עליו לאכול כדי שלא ירגיש, שזהו המסורה דכתיב (בראשית ג') ויישם בארון במצרים, כי רצו להמיתו וליתנו בארון, עיין שם בבעל הטורים, אבל הוא היה עבד נאמן לאדוניו, והיה בו אמונה ברורה, שקיבל מאברהם

אדוניו, וגם היה לו אמונת חכמים בשלימות, ולכן הקדים לומר "עבד אברהם אנכי", היינו כל חיותי הוא על ידי האמונה שיש בי באדוני, והוא אצלי חדש ממש בכל יום, ובאלה הדיבורים הציל את עצמו ממיתה, כי אז בא מלאך והחזיר סם המוות לצד בתואל ואכלו ומת, והוא ניצל לחיים, הרי דייקא על ידי בירור אמונתו, וקדושת אכילתו, ניצל ממוות לחיים, וזכה להוציא רבקה מביתם ולהביא אותה ליצחק, שהוא ענין העלאת ניצוצי הקדושה מבין הקליפות, ולהעלותן לשרשם, ולכן הדגיש לומר "לא אוכל עד אם דברתי דברי", כי עיקר השלמת האמונה, הוא על ידי תיקון ניצוצי אותיות הדיבור, וכמבואר היטיב בדברי רביז"ל הנ"ל, והבן, והשם יתברך יזכינו להגיע אל זיכוך ובירור האמונה, ויהיה כל אכילתינו בקדושה וטהרה גדולה, עדי נזכה לראות בגאולתן וישועתן של ישראל במהרה בימינו אמן ואמן.

